

KOSTRA SPØRSMÅL 2022

KOSTRA-SPM 22-001

Spørsmål:

Vi har fått spørsmål fra en kommune knyttet til bruken av funksjon 233 Annet forebyggende helsearbeid. Veilederen for denne funksjonen ble endret fra 2020 til 2021. I veilederen for 2020 var ikke «smittevern» nevnt. I veilederen for 2021 ble smittevern tatt inn som et nytt punkt under funksjon 233 i veilederen:

Kommunen spør om det blir riktig å føre innkjøp av munnbind, hånddesinfeksjon og overflatedesinfeksjon som benyttes på kommunens ulike tjenesteområder (bl.a. i skoler og barnehager) på funksjon 233.

Videre spør kommunen hvordan man skal føre ekstra lønnskostnader som kommunen har hatt i sine skoler og barnehager på grunn av inndeling i kohorter. Vi har svart kommunen at disse ekstrakostnadene er smitteverntiltak og derfor skal føres på funksjon 233 (og ikke på barnehage/skolefunksjonene). Vi ber om en rask tilbakemelding dersom dette er feil forståelse.

Svar:

Funksjon 233 er ment for smittevernberedskap, tiltak eller smittevernutstyr for kommunens innbyggere som helhet, og som organiseres av folkehelsekontor eller liknende tjenestested. Eksempelvis selvtester, munnbind mv. som kommunen deler ut til innbyggerne, teststasjoner der innbyggerne kan ta koronatest mv.

Innkjøp som det enkelte tjenestested foretar, som gjelder brukergruppene til tjenestestedet, slik som hånddesinfeksjon mv. føres på tjenestefunksjonen.

Ekstra lønnsutgifter, som eksempelvis skoler og barnehager har knyttet til inndeling av kohorter, føres på tjenestefunksjon, og ikke på funksjon 233.

KOSTRA-SPM 22-002

Spørsmål:

Vi har et samarbeid om felles sosialtjeneste.

Vertskommunen forskutterer og betaler ut økonomisk sosialhjelp, og krever refusjon fra deltakerkommunene i ettertid.

Vertskommunen

I sosialhjelpssystemet til Visma må økonomisk sosialhjelpen som utbetales til mottakerne, på vegne av deltakerkommunene, føres på funksjon 281 Ytelse til livsopphold og art 470 Overføring til andre når dette saksbehandles i sosialsystemet til Visma. Vi fører refusjonen fra deltakerkommunene på funksjon 281 og art 750 Refusjon fra kommuner. Da blir netto på art 281 riktig, men vår KOSTRA-tall blir «feil» når art 470 funksjon 281 deles på antall innbyggere. Dette fordi det over brøkstreken er tall for alle tre kommunene.

Vi hadde håpet at vi for eksempel kunne ført vår utlegg og mottatt refusjon på en annen funksjon, for eksempel funksjon 285 Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde, men det er visst ikke mulig å gjennomføre i Visma.

Deltakerkommunene

For deltakerkommunene, blir det riktig å føre refusjonskravet for økonomisk sosialhjelp på funksjon 281 og art 470?

Blir det riktig å utgiftsføre deltakerkommunens andel av vertskommunens utøvelse av tjenesteytingen på funksjon 242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid og art 350 Kjøp fra kommuner?

Svar:

Etter det vi forstår er det snakk om et vertskommunesamarbeid, der vertskommunen forestår sosialkontortjenestene i samarbeidet og gir ytelser til livsopphold til eksterne mottaker på vegne av deltakerkommunene.

Vår vurdering er:

Vertskommunene

1) Tjenesteyting i samarbeidet.

Når det gjelder sosialkontortjenesten kan vertskommunen bruke funksjon 290 for alle utgiftene til sosialtjenesten og finansieringsbidraget fra deltakerne. Når vertskommunen fordeler sine utgifter fra 290 til riktig funksjon og riktige arter vil utgiftene rapporteres riktig til KOSTRA, og funksjon 290 gå i null.

2) Utgifter til livsopphold – eksterne mottakere

Etter KOSTRA-kontoplanen kan vertskommunen føre alle utgiftene til livsopphold og refusjonene fra deltakerkommunene på funksjon 290 Interkommunale samarbeid, med fordeling av vertskommunen sin andel av utgiftene til funksjon 281 og art 470. Da hadde rapporteringen til KOSTRA vist riktige tall for vertskommunen. Etter det vi forstår er det ikke mulig med en slik løsning i regnskapet, da det ikke går an å overstyre funksjonen som er brukt i Visma sin sosialhjelpsmodul ved postering i Visma regnskap.

Et alternativ er å foreta en korreksjonspostering i regnskapet fra funksjon 281 til 290 for betalingene som er foretatt på vegne av deltakerkommunene, og for mottatt refusjon for disse fra deltakerkommunene. Posteringen må i så fall gjøres slik at funksjon 290 går i null. En slik løsning vil gi riktige KOSTRA-tall for vertskommunen.

Deltakerkommunene

1) Refusjon av tjenesteyting i samarbeidet

Deltakerkommunens utgift knyttet til tjenesteyting føres på funksjon 242 og art 350.

2) Ytelser til livsopphold

Dersom deltakerne selv hadde foretatt utbetaling av ytelsene skulle utgiften vært ført på funksjon 281 og art 470. I vertskommunesamarbeidet er det vertskommunen som på vegne av deltakerkommunene gir ytelsene til livsopphold, og fungerer slik sett som et mellomledd mellom deltakerkommunene og deltakerkommunenes mottakere av ytelsen (brukerne). I deltakerkommunene er det refusjonen til vertskommunen som viser utgiftene til livsopphold. Denne refusjonen skal, etter det vi forstår, være lik ytelsene i vertskommunen. For deltakerkommune er refusjonen å anse som ytelser til livsopphold som føres på funksjon 281 og art 470 slik at nøkkeltallene i KOSTRA viser hvilke utgifter deltakerkommunene har til livsopphold.

KOSTRA-SPM 22-003

Spørsmål:

Vi har fått spørsmål fra en kommune om hvor de skal føre ekstraavgifter til mottak av flyktninger fra Ukraina på en flyplass.

De spør om de skal bruke en av disse funksjonene, 233 Annet forebyggende helsearbeid, 242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid eller 285 Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde?

Kan dere gi en vurdering av hvilken funksjon som bør brukes?

Svar:

Hvis kommunen har en flyktningkonsulent e.l. som koordinerer bosetting og integrering av flyktninger, som føres på funksjon 242, er det naturlig at utgifter til oppmøte ved mottak av flyktninger også føres der.

Dersom deler av utgiftene ikke vedrører det kommunale ansvarsområdet, men ansvar som hører under staten, så føres dette på funksjon 285.

KOSTRA-SPM 22-004

Spørsmål:

Jeg har et spørsmål som gjelder bruk av art 190 Leie av lokaler og grunn. Det er ulike avtaler som inngås vedrørende hvilke typer utgifter som skal bakes inn i leieavtalen og som viderefaktureres fra utleier, og hva som faktureres leietaker direkte. Spesielt utgifter knyttet til fellesarealer blir normalt fakturert via utleier. Det kan dreie seg om strøm, olje, gass, offentlige avgifter, eiendomsskatt, renhold, serviceavtaler, resepsjonstjeneste mv.

Skal all fakturering fra utleier som gjelder leieforholdet bokføres på art 190, mens fakturering av ulike utgifter som faktureres direkte til leietaker føres på sine respektive arter?

Svar:

Utgiftene som vedrører leieforholdet kan føres på art 190, og andre utgifter kan føres på de respektive artene.

KOSTRA-SPM 22-005

Spørsmål:

Kommunen betaler fakturaer til Kartverket for tinglysningsgebyr som gjelder seksjoneringssaker. Kommunen krever dette gebyret inn ved fakturering av seksjoneringssakene. Tinglysningsgebyret gjelder dermed ikke kommunens bygg, og art 285 Kjøp av eksisterende bygninger og anlegg er vel derfor ikke aktuell ettersom kommunen kun er et mellomledd?

Hvilken Kostra-art skal benyttes for denne typen fakturaer fra Kartverket?

Svar:

For kommunen vil utgiften være kjøp av en tjeneste som inngår i kommunens egenproduksjon knyttet til seksjoneringssaker. Utgiften kan føres på art 270 Andre tjenester.

KOSTRA-SPM 22-006

Spørsmål:

Art 280 Grunnerverv er følge KOSTRA-kontoplanveilederen i punkt 10.2.2.2 ført opp under arter som er ugyldige i driftsregnskapet.

I veiledningen til art 280 i punkt 9.3.3 er det følgende punkter:

1. Kjøp av tomt
2. Kjøp av grunn, salgssummen
3. Ulempeerstatning
4. Dokumentavgift og tinglysningsgebyr

I vårt avstemningsverktøy har vi sperret for å bruke 280 driftsregnskapet ettersom dette er en art man ikke kan bruke i drift.

I forbindelse med årsavslutningen 2021 hadde vi en kommune som hadde en bokført en erstatning knyttet til et grunnerverv i driftsregnskapet på art 280, noe som gjorde at de fikk feil i vårt verktøy siden vi har utelatt denne arten i drift.

I KRS nr. 2 Anskaffelseskost og opptakskost for balanseposter, er det nevnt som eksempel at erstatning pga. feil håndtering av offentlige anbudsprosesser ikke kan inngå i anskaffelseskost. For meg virker det ulogisk å føre erstatninger i investering, selv om man rapportere det slik til KOSTRA.

Dersom ulempeerstatning i forbindelse med grunnerverv kan utgiftsføres i investeringsregnskapet, hva da med rettslig erstatningsoppgjør som kommunen får ved eksempelvis en sprengningsulykke ved anleggelse av en kommunal vei? Kan da denne legges inn i anskaffelseskosten på vei, lånefinansieres og aktiveres?

Er det mer riktig å legge art 280 under avsnittet arter som det ikke er logisk å bruke i drift? For som sagt mener jeg at ulempeerstatning er en driftsutgift.

Svar:

Etter det vi forstår gis det ulempeerstatning når det foretas grunnerverv av deler av fast eiendom (etter avtale eller ekspropriasjon). Grunnervervet kan være i form kjøp av eiendom eller rettighet til bruk av eiendom. Grunnervervet kan være permanent eller midlertidig i perioden et arbeid eller tiltak pågår. Grunnerverv foretas ved tiltak som bygging av vei, jernbane, skoler, friarealer, offentlige kontorer mv. Grunnervervet er da en del av en anskaffelse, der anskaffelsen (som oftest) klassifiseres som et anleggsmiddel. Legger det til grunn her.

Ulempeerstatningen er en kompensasjon for tap grunnet at gjenværende del av den faste eiendommen synker i verdi, eller fordi grunnervervet gir en annen ulempe. Eier av eiendommen har krav på ulempeerstatning etter Ekspropriasjonerstatningslova. Ulempeerstatning kan også gis etter naboloven om tiltak på en eiendom er til skade eller ulempe på naboeiendom. Tilknyttet anskaffelsen kan det da påløpe en lovpålagt ulempeerstatning.

Om ulempeerstatning skal regnskapsføres i investering og da rapporteres på KOSTRA-art 280 i investering (NB fra regnskapsåret 2023 rapporteres ulempeerstatning og andre erstatninger knyttet til grunnerverv på KOSTRA-art 470), er i første omgang et spørsmål om erstatningen er å anse som en del av anskaffelseskost i henhold til KRS nr. 2. I følge KRS nr. 2 punkt 3.1 nr. 1 omfatter anskaffelseskost kjøpsprisen for omløps- og anleggsmidlet med tillegg for alle utgifter som følger kjøpet/erhvervelsen. Dette er offentlige avgifter samt tilleggsomkostninger som påløper for å kunne ta anskaffelsen i bruk eller i besittelse.

Dersom kommunen ved et grunnerverv får en lovpålagt plikt til å utbetale en ulempeerstatning, må kommunen vurdere om det er en tilleggsutgift som påløper for at kommunen skal foreta grunnervervet, og for å kunne ta anskaffelsen i besittelse/bruk. Dersom vurderingen er at dette er tilfelle og at utgiften kan inngå i anskaffelseskost, kan utgiften kan da rapporteres til KOSTRA som investering.

KOSTRA-SPM 22-007

Spørsmål:

Vi lurer på om det er noe i KOSTRA-kontoplanveilederen som sier noe om hva som er rett føring av barn som får økonomisk oppfølging på ettervern. Det gjelder blant annet støttefamilie.

I «familia» kan vi huke av på 251 Tiltak i hjemmet eller 252 Tiltak utenfor hjemmet. Enkelt forstås dette som at barn som bor hjemme/mottar hjelpetiltak, er tiltak i hjemmet. Barn som er under omsorg og bor utenfor familiehjemmet, er tiltak utenfor hjemmet. Hva blir rett for barn som har bodd i fosterhjem og som flytter ut, men fosterfamiliene fortsatt følger opp en del. Skal dette føres på tiltak i hjemmet? De bor ikke hos foreldrene, men i sitt eget hjem. Eller tiltak utfor hjemmet fordi de ikke bor hos foreldrene og har vært under omsorg/omsorgstiltak?

Svar

Hjelpetiltak settes som regel inn mens barnet bor hos sine foreldre. Utgifter til fosterfamilier som følger opp barn etter utflytting kan føres på funksjon 252.

KOSTRA-SPM 22-008

Spørsmål:

Vi har et spørsmål om bruk av KOSTRA-funksjoner knyttet til ordningen midlertidig alternativ mottaksplass for personer fordrevet fra Ukraina, og UDI sin [retningslinje UDI 2022-003](#). Dette er en ordning som berører flere kommuner og selvfølgelig er dagsaktuell.

I retningslinjer fra UDI for midlertidig alternativ mottaksplass for personer fordrevet fra Ukraina, går det frem at midlertidig alternativ mottaksplass er en ordning for personer fordrevet fra Ukraina, og som er i målgruppen for midlertidig kollektiv beskyttelse, jf. utlendingsforskriften § 7-5 bokstav a om midlertidig kollektiv beskyttelse, jf. utlendingsloven §34. Videre sier retningslinjene at ordningen innebærer at en kommune påtar seg ansvaret for å gi nødvendig økonomisk støtte, etablere gode rutiner for å ivareta og følge opp personer som får innvilget midlertidig alternativ mottaksplass inntil de blir bosatt. UDI utbetaler et tilskuddsbeløp per person til kommunen.

Spørsmålet som stilles fra kommunene er hvilke KOSTRA-funksjoner som blir riktig å føre tilskuddsmidlene og utgiftene til livsopphold på. Slik vi forstår det skal tilskuddsmidlene blant annet dekke utgiftene til livsopphold, da personer med alternativ mottaksplass ikke har rett på tjenester etter sosialtjenesteloven, med unntak av opplysning, råd og veiledning, jf. forskrift om sosiale tjenester for personer uten fast bopel i Norge § 2, jf. sosialtjenesteloven § 2.

Vi kan ikke se at dette er omtalt i veiledning knyttet til ordningen og ønsker derfor å avklare om mottatte tilskuddsmidler fra UDI og tilhørende utgifter til livsopphold skal føres på funksjon 285 Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvarsområde, funksjon 281 Ytelser til livsopphold eller om andre funksjoner er aktuelle?

Svar:

Mottatt tilskudd fra UDI kan føres på funksjon 850 Overføring fra kommuner og art 810 Andre statlige overføringer. Utgifter til livsopphold kan føres på funksjon 285.

KOSTRA-SPM 22-009

Spørsmål:

Vi har behov for avklaringer om KOSTRA-rapportering knyttet til punktene 1-3 nedenfor.

1. **Helsenett:** I disse dager mottar kommunene faktura fra Norsk Helsenett som gjelder forvaltning og drift av kjernejournal, e-resept, helsenorge.no og helsenettet inkludert grunndata og helseID, [se også forskrift om endring av forskrift om nasjonale og nasjonale e-helseløsninger](#).
  - a. Spørsmål/avklaring om bruk av art: Kan det være aktuelt å føre utgiftene (under forutsetning av tilstrekkelig spesifisering på faktura) slik:
    - i. Anskaffelse/leie av lisenser (brukertilganger), art 195 Avgifter, gebyrer, lisenser o.l.
    - ii. Utgifter som er knyttet til driftsavtaler (drift/vedlikehold) til dataprogramvare, datakilder og nettsider som kommunen har brukerrettighet til, art 240 Driftsavtaler, reparasjoner og vaktmestertjenester.
    - iii. Hvis kommunen må betale for leie av egen datalinje (f.eks. kryptert av personvern hensyn), art 130 Post, bank, telefon, internett, bredbånd.
    - iv. Spørsmål/avklaring om bruk av funksjon: Bør utgiftene føres på funksjon 241 Diagnose, behandling, habilitering og rehabilitering eller 120 Administrasjon, eller er det her relevant å gjøre en fordeling i tråd KOSTRA-veilederens prinsipper i kapittel 5.3 hvis det er flere helse- og omsorgstjenester enn de som faller under funksjon 241, som benytter løsningen?
2. **Leirskole:** Spørsmålet gjelder bruk av art 270 Andre tjenester vs. 370 Kjøp fra andre. Hvis kommunen betaler for elevenes leirskoleopphold (leirskole som ikke drevet av egen kommune eller annen kommune), vil det være å anse som kjøp av tjeneste som inngår i en tjeneste kommunen selv leverer (grunnskoleundervisningen i stort), slik at art 270 er aktuell? Eller anses det som kjøp av tjenester som er et kommunalt ansvar, der kommunen ikke selv produserer disse tjenestene (leirskoleoppholdet) selv, slik at art 370 er aktuell.
3. **Salg av boligtomter:** Hvis kommunen regulerer en del av kommunens eide arealer til boligområde og deretter selger boligtomter til en utbygger, hvilken funksjon skal dette føres mot? Hvis kommunen kan finne ut av anskaffelsen av arealet og evt. hvilken funksjon som ble benyttet ved anskaffelsen, antas det at salget bør føres på samme funksjon. Dersom det anskaffelsen av arealet ligger langt tilbake i tid og det ikke er ført anskaffelse på Kostra-funksjon, er det da aktuelt å benytte funksjon 315 Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak ved salget?

Svar:

1. Helsenett:
  - a. Spørsmål/avklaring om bruk av art:

Anskaffelse/leie av lisenser (brukertilganger) føres på art 195.

Driftsavtaler knyttet til dataprogramvare, datakilder og nettsider som kommunen har brukerrettighet til føres på art 240.

Leie av datalinje (f.eks. kryptert av personvern hensyn) føres på art 130.

- b. Spørsmål/avklaring om bruk av funksjon:
Utgiftene som vedrører tjenestefunksjoner (fagsystemer) føres på aktuell tjenestefunksjon. Om utgifter vedrører flere tjenestefunksjoner må den fordeles. Om utgiften gjelder felles IKT-løsninger for hele kommunen hører det under funksjon 120.
2. Leirskoleopphold er en tjeneste som inngår i grunnskoleundervisningen. Kjøp av slike tjenester er etter vår vurdering å anse som en deltjeneste i grunnskoleundervisningen som kan føres på art 270.
3. Dersom kommunen omregulerer tomteareal til boligområder for å selge tomtene til en utbygger antar vi at formålet fra kommunens side er boligutvikling til gode for kommunens innbyggere. Vi vurderer at salgssinntekten da kan føres på funksjon 315. Hvis formålet er næringsrettet er funksjon 320 Kommunal næringsvirksomhet aktuell.

KOSTRA-SPM 22-010

Spørsmål:

I forbindelse med ulike tiltak gjennomført av barnevernet har vi fått et spørsmål:

Dersom det gjennomføres veiledningstiltak som et tiltak overfor hjem 251 Tiltak i hjemmet eller 252 Tiltak utenfor hjemmet, hvilken KOSTRA-art er det som er korrekt å benytte?

Når det gjelder art 470 Overføring til andre har vi tolket KOSTRA-kontoplanveilederen slik at denne kun skal benyttes dersom det gjelder bidrag i barnevernet (dvs. bidrag til livsopphold, o.l.) og vedtak fra barnevernet om dekning av barnehage/SFO.

Skal art 470 benyttes til andre tiltak innen barneverntjenesten? Som f.eks. opplæringstiltak i hjemmet?

Oppfølgingsspørsmål

Art 150 Opplæring og kurs, gjelder dette kun opplæringstiltak for egne ansatte når vi kjøper den fra andre, eller kan arten benyttes ved veiledning og opplæringstjenester vi gir til klienter/tjenestemottakere når vi kjøper det fra eksterne kursholdere?

Svar:

Art 470 skal brukes når det er snakk om bidrag, dekning av barnehage, SFO mv., som du nevner. Andre utgifter som ikke er å regne som tilskudd, må føres på arten/artene som passer til type utgift.

Hvilke arter dette er må den enkelte kommune vurdere ut i fra type tiltak som gis, om det gis av kommunens ansatte, eller kjøpes fra eksterne mv. Dersom eksempelvis opplæringstiltak gis av kommunens ansatte, vil lønnsartene være aktuelle. Hvis noen tjenester til hjelpetiltak kjøpes eksternt og utgiften ikke hører under andre arter, kan art 270 Andre tjenester være aktuell.

Svar oppfølgingsspørsmål:

Art 150 er primært rettet mot egne ansatte. Art 270 kan brukes her.

KOSTRA-SPM 22-011

Spørsmål:

Vi har forvaltningsavtale på straum der forvaltar kjøper prissikringskontrakter med forfall/oppgjør fram i tid. Føremålet med sikringskontraktene på straum er å sikre stabil og føreseieleg straumkostnad over tid for kommunen. I gjeldande innkjøpsavtale på straum med straumleverandør inngår fullmakt til å handle prissikringskontrakter på børs som del av avtalen. Det er straumleverandør som er motpart og aktør på marknadskontrakter. Det finansielle resultatet (gevinst/tap) vert tilført kommunen som del av straumfaktura og er ein del av avtalen om kjøp av straum. I dagens volatile straummarknad utgjør dette betydelege summer og i enkelte periodar har netto straumkostnad inkludert sikringsgevinst vore negativ. Kva er rett art og funksjon på tap/gevinst på sikringskontrakter? For kommunen betyr dette at vi no får svært låge straumutgifter (netto) etter at gevinsten på sikringskontraktene kjem til kreditt på fakturaen.

Svar:

Dersom sikringskontrakten er et finansielt instrument som regnskapsføres som sikring i samsvar med kriteriene KRS nr. 11 *Finansielle eiendeler og forpliktelser*, punkt 3.5, kan det finansielle resultatet sammenstilles med utgifter til kraft og leie på art 180 Strøm.

Dersom avtalen og regnskapsføringen ikke er regnskapsmessig sikring i samsvar med KRS nr. 11, kan finansielt resultat rapporteres til KOSTRA på artene på artene 509 Tap på finansielle instrumenter eller 909 Gevinst på finansielle instrumenter. Kraft og leie rapporteres da på art 180.